

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒
วันจันทร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมอรรถไกรวัลย์ (ชั้น ๑)
อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	ประธานกรรมการ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	
๒. นายกิตติ ลิ้มชัยกิจ	กรรมการ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
๓. พลตรี วิสุทธิ์ นาเงิน	กรรมการ
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา กรมเสมียนตรา	
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	
๔. นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๕. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๖. นายพรชัย คำนววิวัฒน์	กรรมการ
รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	

๓. นายอมร เลาหมนตรี
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๔. นายวิจักร วิเศษน้อย
ที่ปรึกษาการพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๕. คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๐. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์
ที่ปรึกษาระบบราชการ
แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๑. นายวีระ อุไรรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการกลาง
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นางอุมาสีว์ สอาดเยี่ยม
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๓. นายรังสรรค์ กาญจนมา
ที่ปรึกษาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. นางรวมพร วุฒิสงห์ชัย
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕. นายกิตติศักดิ์ ประกิต	กรรมการ
๑๖. นายขวัญชัย วสวงศ์	กรรมการ
๑๗. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ
๑๘. นายเชิรชัย ณ นคร	กรรมการ

๑๙. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์	กรรมการ
๒๐. นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์	กรรมการ
๒๑. นางวนิดา สักการโกศล	เลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๒๒. นางศิริกุล ปัญญาติลล	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์	
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายชูชัย ศุภวงศ์ กรรมการ	ติตราชการ
๒. นายครรชิต มาลัยวงศ์ กรรมการ	ติตราชการ
๓. นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ	ติตราชการ
๔. นายนคร เสรีรักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันโท เกรียงศักดิ์ มิตรประสาน	กระทรวงกลาโหม
๒. นางสมศรี ศรีอารียวงศ์	กระทรวงมหาดไทย
๓. นางสาวสมศิริ ทองภักดี	กระทรวงพาณิชย์
๔. นายมนัส คงคา	กระทรวงพาณิชย์
๕. นายธีรภัทร จันทการ	สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
๖. นางศิริพร ทิมอ่ำ	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๗. นางบังอร เทียนเกษม	สำนักงานงบประมาณ
๘. นายบดินทร์ พุ่มนิคม	สำนักงาน ก.พ.ร.
๙. นายไพโรจน์ อาจารย์ษา	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐. พ.ต.ท.วรัท วิเชียรสรรค์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๑. นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๒. นางสาวปณิศา เหลืองวรเมท	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๓. นางกศพิชา จันทศิริ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. นายวิริยะ งามสมภพ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๕. นางสาวอรนัทร จันทรัตน์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. นายยศวินทร์ พัฒนธีระพันธ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๗. นางพรชนก เชื้อวงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๘. นางสาววรรณิ ศิลาวิลาศภักดี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๙. นางสาวสุดา ศิลากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๐. นางสาวกิตติมา คงสำรว	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๑. นางสาวปศิญา เชื้อดี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๒. นายชำนาญ เตือนวิระเดช	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ได้เข้าตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารของการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้เน้นย้ำสร้างเข้าใจในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเรื่องการจัดการที่ดินทรัพย์สินแก่การรถไฟแห่งประเทศไทย โดยกำหนดตรวจเยี่ยมศูนย์ข้อมูลข่าวสารครั้งต่อไปในวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ณ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เวลา ๑๓.๐๐ น.

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยแจ้งว่า นายทศพร ศิริสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้าที่ ๓/๑๒ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขในรายงานการประชุมที่ได้แจกให้ที่ประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเดือนเมษายน ๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนเมษายน ๒๕๕๒ คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒๒ เรื่อง สามารถยุติเรื่องจำนวน ๑๘ เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๔ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเดือนเมษายน ๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนเมษายน ๒๕๕๒ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แก่

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๖ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาทั้ง ๖ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารในช่วงเดือนมีนาคม- เดือนเมษายน ๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคม – เดือนเมษายน ๒๕๕๒ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๑๓ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๔๓/๒๕๕๒ – ๕๕/๒๕๕๒ ในเดือนมีนาคม จำนวน ๓ เรื่อง และเดือนเมษายน จำนวน ๑๐ เรื่อง

สำหรับคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๕๐/๒๕๕๒ เรื่องขอแก้ไขวันเดือนปีเกิด โดยผู้อุทธรณ์ซึ่งดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ได้มีหนังสือขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดในทะเบียน ก.พ.๗ จากวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๒ เป็นวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๓ แต่สำนักงาน ก.พ. ไม่อนุมัติ เนื่องจากหลักฐานต่างๆ เช่น ทะเบียนบ้าน หลักฐานการศึกษาในชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหลักฐานทางราชการทหารนั้นไม่ตรงกัน พบว่าหลักฐานส่วนใหญ่ระบุเกิดปี ๒๔๙๒ ทั้งสิ้น ยกเว้นทะเบียนบ้าน ซึ่งมีทั้งหมด ๓ ฉบับ โดยฉบับที่เก่าที่สุดฉบับหนึ่งได้ลงวันเดือนปีเกิดในรูปแบบปีปฏิทินจันทรคติ ซึ่งไม่ระบุปี พ.ศ. ทำให้มีปัญหาในการเทียบเคียง สำนักงาน ก.พ. ได้มีความพยายามที่จะพิสูจน์ปี พ.ศ. ที่ชัดเจน จึงได้สอบถามไปยังสำนักทะเบียน กระทรวงมหาดไทย ได้คำตอบว่าทะเบียนบ้านระบุปีปฏิทินจันทรคติไม่สามารถยืนยันได้ว่าตรงกับปีในปฏิทินสุริยคติที่เท่าไร จึงได้สอบถามไปยังราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งก็ไม่สามารถเทียบเคียงได้เนื่องจากเมื่อเทียบออกมาแล้วผลไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่ปรากฏอยู่ มีความผิดพลาดเรื่องวัน ข้างขึ้น ข้างแรม จึงไม่สามารถแก้ไขให้ได้ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์มายังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ขอข้อมูลเช่นเดียวกับสำนักงาน ก.พ. ปรากฏผลในเรื่องความไม่ชัดเจนตามปฏิทินจันทรคติจริง จึงได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากสำนักทะเบียนกลาง เข้าชี้แจงวิธีการลงรายการในเอกสารทะเบียนราษฎรว่า มีการบันทึกอย่างไรในการเปลี่ยนจากระบบปีปฏิทินจันทรคติมาสู่ปีปฏิทินสุริยคติ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้อธิบายขั้นตอนว่า การเทียบเคียงการนับเดือนในอดีตกับปัจจุบันมีความแตกต่างกันเป็นเหตุให้คลาดเคลื่อนได้ เดิมเดือนแรกนับเดือนเมษายน ต่อมา

เมื่อมีพระราชบัญญัติปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๔๘๓ มีผลบังคับใช้ให้นับเดือนมกราคมเป็นเดือนแรก หากเมื่อเทียบออกมาแล้วปรากฏวันไม่ชัดเจนให้เทียบปี แล้วจึงเทียบเดือน แล้วจึงเทียบวัน คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงได้นำแนวทางของสำนักทะเบียนกลางมาปฏิบัติ ปรากฏว่าผลการเทียบเคียงระบุว่าเกิดปี พ.ศ. ๒๔๕๓ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงาน ก.พ. แก้ไขตามที่อยู่ขอ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิในการขอแก้ไขวันเดือนปีที่มีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะในอดีตการขอแก้ไขวันเดือนปีเกิดจะต้องขอแก้ไขภายใน ๕ ปีหลังจากเข้ารับราชการ แต่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้กำหนดระยะเวลา จึงสามารถใช้สิทธิได้ตลอดเวลา แม้กระทั่งออกจากราชการไปแล้วก็ยังขอแก้ไขได้ ซึ่งจะเห็นว่าแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบอย่างชัดเจนรอบด้านแล้วจึงจะมีคำวินิจฉัยออกมา จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์เดือนเมษายน ๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๒ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๑๒ เรื่อง สาขากฎหมายและสาธารณสุข จำนวน ๑ เรื่อง รวม ๑๓ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

เลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี เป็นเรื่องสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับปรุงการดำเนินการดังกล่าว โดยเพิ่มเป้าหมายการดำเนินงาน แผนงานเชิงรุกของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณาแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๖ รายงานความคืบหน้ากรณีการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวน.)

เลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้ากรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เหตุเกิดตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ สอบถามความคืบหน้าไปยังกระทรวงคมนาคมว่า ได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนกรณีดังกล่าวหรือไม่อย่างไร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการสอบถามไปแล้วหลายครั้ง และล่าสุดสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีหนังสือสอบถามผลการดำเนินงานดังกล่าวไปอีก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ขอให้กระทรวงคมนาคมรายงานผลให้ทราบด้วย ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้แจ้งตอบกลับมาว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยยังไม่ได้แจ้งผลให้ทราบ จึงยังไม่สามารถแจ้งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบได้ อย่างไรก็ตามจะติดตามต่อไปหากมีความคืบหน้าอย่างไร จะรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบต่อไป จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยชี้แจงว่า สาเหตุที่ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย เพราะมีการฟ้องร้องคดีต่อศาล หากมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะมีผลกระทบต่อรูปคดีได้

คุณพรทิพย์ จาละ (เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา) ให้ข้อสังเกตว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลแล้ว ประเด็นที่เป็นข้อสังเกตคือ การสอบสวนหาผู้รับผิดชอบต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า เนื่องจากการที่กระทรวงคมนาคมฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจเป็นกรณีตัวอย่างแก่หน่วยงานอื่นได้ ควรจะพิจารณาหาสาเหตุเพื่อหาทางแก้ต่อไป จากการเข้าตรวจเยี่ยมการรถไฟแห่งประเทศไทยปรากฏคำชี้แจงด้วยวาจาว่า เป็นเพราะมีการฟ้องร้องเป็นคดีกันอยู่ จึงไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และไม่ได้จัดทำเป็นหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้ชัดเจน ซึ่งอาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ไม่รู้เรื่อง สะท้อนให้เห็นว่าเป็นปัญหาระบบบริหารราชการควรรีบแก้ไขโดยฝ่ายบริหาร เช่น นำเข้าพิจารณาในการประชุมระดับปลัดกระทรวงทุกกระทรวงร่วมหาทางแก้ไข

นายวิจักร วิเศษน้อย (ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) ให้ข้อสังเกตว่า องค์กรบางองค์กรโดยเฉพาะองค์กรการรถไฟแห่งประเทศไทย ยังมีแนวคิดในเรื่องการปกป้ององค์กรเป็นหลัก ซึ่งต้องปรับทัศนคติให้เข้ากับกฎหมายใหม่ซึ่งมุ่งเน้นเรื่องธรรมาภิบาล ความโปร่งใสของการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องพิจารณาดำเนินการต่อไป

นายทศพร สิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า เนื่องจากการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจ ต้องพิจารณาว่ามีบทลงโทษตามกฎหมายหรือไม่อย่างไร

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า บทลงโทษเรื่องความรับผิดชอบของพนักงานรัฐวิสาหกิจ เทียบกับมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทย หากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ดำเนินการให้เป็นมาตรฐาน จะเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายในประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพ หากการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่มีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการกลับมาภายในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ เห็นควรนำเรื่องเข้าพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

มติ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแจ้งกำหนดวันเวลาที่การรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ เป็นหนังสือให้ชัดเจน และนำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.๗ รายงานความคืบหน้าการจัดทำโครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด

นายธีรชัย ฉ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการจัดทำโครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด ตามมติ ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ว่า โครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดกำหนดคริเริ่มขึ้นในสมัยรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมี รองศาสตราจารย์ ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ เป็นประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สืบเนื่องจากการปรับปรุงกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใส ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อให้ระบบราชการมีความโปร่งใสดูตรวจสอบได้ และประกอบกับมีผลการประเมินโดยองค์กรระหว่างประเทศ คือ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International Organization) จัดอันดับประเทศไทยไว้ในอันดับที่ ๘๔ เมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนด้วยกัน อย่างประเทศสิงคโปร์ซึ่งอยู่ในอันดับ ๔ ซึ่งเห็นว่าการประเมินขององค์กรดังกล่าว เป็นการประเมินโดยพิจารณาจากการใช้การรับรู้มากกว่าข้อเท็จจริง จึงได้เกิดแนวคิดจัดทำเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดขึ้นมา โดยใช้บังคับกลางของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำโครงการขึ้น โดยมีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยนเรศวร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยทักษิณ ทำการศึกษาเรื่องมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใส โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๕ ภูมิภาค จำนวน ๓๐ จังหวัด เพื่อหาข้อสรุปความต้องการตรวจสอบของทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชน เพื่อสร้างความโปร่งใสในระบบราชการ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีเรื่องที่เหมาะสมสร้างความโปร่งใสในระบบราชการ จำนวน ๖ เรื่อง คือ ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การให้บริการประชาชน การประเมินผลและการบริหารงบประมาณ และการดำเนินการตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ จึงได้จัดทำเกณฑ์และตัวชี้วัดขึ้น จำนวน ๗ เกณฑ์ ๔๘ ตัวชี้วัด เป็นข้อสรุปในเบื้องต้น นอกจากนั้น ได้มีการจัดทำข้อเสนอแนะในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วย

ในการประเมินผล ต่อมาได้รับงบประมาณจากสำนักงานประมาณมาเพื่อดำเนินการต่อใน ๒ ส่วน คือ การพัฒนาตัวระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเผยแพร่กรอบแนวคิดต่างๆ ที่มีอยู่ ซึ่งปีนี้เป้าหมายคือ ทุกจังหวัดในประเทศไทย ซึ่งได้ดำเนินการไปเกือบครบแล้ว

ผลการดำเนินงานพบว่า ส่วนใหญ่ผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นว่า เกณฑ์มาตรฐาน ๗ เกณฑ์ และตัวชี้วัด ๔๘ ตัวชี้วัด อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถทำได้ เพราะว่าเนื้อหาของเกณฑ์และตัวชี้วัดส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐-๘๕ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ เพียงแต่มาจัดกลุ่มใหม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น แต่จะมีปัญหาอยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งบางเกณฑ์ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น การให้บริการประชาชน ราชการส่วนภูมิภาคบางแห่งไม่มีการให้บริการประชาชน ซึ่งเป็นข้อสังเกตที่จะต้องนำมาปรับปรุงต่อไป

ในส่วนระดับการดำเนินการในแต่ละตัวชี้วัดแบ่งเป็น ๕ ระดับ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีหน้าที่ตรวจสอบความพร้อมของข้อมูลข่าวสารที่ประกอบตัวชี้วัดแต่ละตัว เช่น ตัวชี้วัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ การประกาศเผยแพร่กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศไว้ในศูนย์ราชการตามระเบียบพัสดุ ในส่วนการรายงานการประเมินตนเองของผู้ตรวจสอบภายในของแต่ละองค์กร ซึ่งอาจจะแตกต่างกันได้ เช่น ในระดับของหน่วยงาน อาจจะอยู่ในรูปของคณะกรรมการประเมิน ถ้าเป็นระดับเล็ก อาจจะเป็นรูปคณะทำงาน ซึ่งจะสัมพันธ์กับระบบ IT ที่ออกแบบไว้เพื่อการประเมินตนเอง ระบบสามารถประมวลผลออกมาในรูปแบบของทั้งประเทศ ระดับกรมต่อกรม กระทรวงต่อกระทรวง หรือว่าเทศบาลระดับเดียวกัน คือต่างระดับกันได้ ซึ่งระบบออกแบบมาเพื่อรองรับการดำเนินงานดังกล่าว คาดว่าจะเสร็จประมาณเดือนกันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาต่อไป เพื่อนำไปสู่การเสนอขอความเห็นของคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง คาดว่าประมาณ ๒ เดือน ก็จะแล้วเสร็จ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

เลขาธิการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ชี้แจงว่า สำหรับระบบสารสนเทศ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการจัดหา Hardware ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินการประมูล สาเหตุที่ล่าช้าเนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในปี ๒๕๕๑ จึงหยุดการดำเนินการไป ๑ ปี ต่อมาในปี ๒๕๕๒ จึงได้ดำเนินการต่อ

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า งบประมาณสำหรับการทำวิจัย เพื่อที่จะแสวงหาเกณฑ์ที่ยกระดับความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ ในปี ๒๕๕๐ ใช้เงินไปประมาณ ๒๐ ล้านบาท และในปี ๒๕๕๒ จะใช้งบประมาณ ๑๗ ล้านบาท รายงานการวิจัยแสดงข้อสมมุติฐานเบื้องต้น ยังไม่ปรากฏผลที่ชัดเจนเพราะยังคงเป็นการดำเนินการวิจัยอยู่ สิ่งที่กำลังชี้แจงกับหน่วยราชการว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนดเกณฑ์ และเผยแพร่เกณฑ์แล้ว โดยที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังไม่ได้หารือร่วมกันว่า เป็นเกณฑ์ที่มีสาระสำคัญและจำเป็นหรือไม่อย่างไร ประเด็นที่สำคัญคือ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเอง ซึ่งต้องเสนอเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาร่วมกัน ถึงสาระสำคัญของเกณฑ์เหล่านี้ว่าคืออะไร และแตกต่างจากที่ได้ปฏิบัติมาอย่างไร เห็นชอบด้วยกับเกณฑ์หรือไม่ เนื่องจากไม่มีการพิจารณาร่วมกันให้ชัดเจนลงไป จึงไม่สามารถอธิบายต่อหน่วยงานราชการต่างๆ ได้ ผู้วิจัยควรจะทำให้เห็นว่าที่ผ่านมาปัญหาคืออะไร เกณฑ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วได้ประโยชน์อะไร เพราะการวิจัยดังกล่าวแสดงเพียงการย้ำความคิดพื้นฐานเดิมที่มี ซึ่งหน่วยงานราชการทั้งหลายต่างดำเนินการอยู่แล้ว

นายธีรชัย ฉ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สิ่งที่ได้มาจากการดำเนินการวิจัยเป็นผลในการลงพื้นที่จำนวน ๓๐ จังหวัดในปี ๒๕๕๐ โดยใช้กระบวนการรวบรวมความคิดจากเวทีระดมสมอง ทั้งจากราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งผลการรายงานเป็นการจัดกระบวนการ ซึ่งอยู่ในรายงานผลการทำงานของปีงบประมาณปี ๒๕๕๐ ในปี ๒๕๕๒ จึงได้ดำเนินการต่อเนื่องในการเผยแพร่เกณฑ์ตัวชี้วัดดังกล่าว

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การใช้เงินจำนวน ๒๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินงานดังกล่าวมีความคุ้มค่าหรือไม่อย่างไร การวิจัยจะต้องค้นหาว่าอะไรคือเกณฑ์สำหรับชี้วัดความโปร่งใสของระบบบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ใช่การนำเอาความคิดความเข้าใจของหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางไปเผยแพร่เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าใจเท่านั้น

นายธีรชัย ฉ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในปีแรกเป็นการลงพื้นที่ไปเพื่อสอบถามความคิดเห็นหรือร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐระดับพื้นที่ประมาณ ๓๐ จังหวัด และปีนี้ดำเนินการเพิ่มเติมเป็นจำนวน ๓๕ จังหวัด เพื่อสรุปความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ วิธีการคิดประเมิน เพื่อสร้างเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ครอบคลุมประเด็นทั้งหมดขึ้นมา ผลของการดำเนินการในช่วงปีแรกใช้เงินไป ๒๐ ล้านบาท ลงพื้นที่จำนวน ๓๐ จังหวัด โดยมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง ร่วมโครงการการจัดทำข้อเสนอในเรื่องของระบบสารสนเทศด้วย

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การประเมินความโปร่งใสของหน่วยราชการ รวมทั้งของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเอง คือการพิจารณาจาก Input และ Output ความคุ้มค่า ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไร ประชาชนรู้สึกพอใจหรือไม่อย่างไร ซึ่งเป็นมาตรฐานของทุกประเทศที่มีการประเมินเรื่องความโปร่งใส แต่งานวิจัยนี้เป็นการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ซึ่งไม่สามารถตอบโจทย์ที่ต้องการได้ว่าบ้านเมืองจะโปร่งใสขึ้นได้จากอะไร กระบวนการปฏิบัติงานของราชการจะต้องมีการรายงานและมีการดำเนินการต่างๆ อยู่แล้ว ซึ่งขอให้คณะผู้วิจัยนำไปปรับปรุงเพิ่มเติม

มติ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. รับทราบรายงานความคืบหน้าการจัดทำโครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด

๒. เมื่อผลการดำเนินการเสร็จสิ้น และมีการส่งมอบงานแล้ว ให้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๓. นำเรื่องโครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดเสนอคณะอนุกรรมการส่งเสริม ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา

๓.๘ รายงานผลการประชุมคณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค ครั้งที่ ๑๕

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบผลการประชุมคณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค ครั้งที่ ๑๕ สืบเนื่องจากกระทรวงพาณิชย์ได้ขอความร่วมมือให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมในคณะทำงานกลุ่มย่อยด้านการค้าไร้กระดาษ และการประชุมกลุ่มย่อยด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อร่วมหารือและแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลระหว่างประเทศ การพัฒนาการด้านกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศสำคัญๆ เช่น สหภาพยุโรป การส่งข้อมูลระหว่างประเทศ การสร้างกลไกเพื่อความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคในทางการค้าอิเล็กทรอนิกส์ และการพิจารณาความคืบหน้าในการดำเนินการตามโครงการนำร่องของเอเปค เพื่อกำหนดแนว

ทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลร่วมกัน โดยโครงการนำร่องดังกล่าวเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศต่างๆ ว่า ประเทศสมาชิกเอเปคมีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างการดำเนินการออกกฎหมายข้อมูลส่วนบุคคล เพราะฉะนั้นจึงยังไม่ได้เข้าไปร่วมโครงการนี้โดยตรง แต่เข้าร่วมในลักษณะผู้สังเกตการณ์และให้ความร่วมมือ เช่น การเผยแพร่กรอบของเอเปคด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (APEC Privacy Framework) ต่อภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศไทย โครงการเผยแพร่ความรู้ภายใต้กรอบเอเปคซึ่งเป็นโครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการต่อ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงได้พยายามประสานกระทรวงพาณิชย์ในการขอสนับสนุนจากเอเปคเพื่อใช้ในการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวด้วย

การประชุมคณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค นับเป็นการประชุมที่เป็นประโยชน์ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาองค์ความรู้ การเตรียมความพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรองรับภารกิจด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในอนาคต ซึ่งการประชุมคณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค จะมีการประชุมสลับเนื้อหลายครั้งในแต่ละปี และมีเป็นประจำทุกปี ซึ่งการประชุมครั้งต่อไปจะจัดขึ้นประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ หากมีงบประมาณเพียงพอสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะพยายามเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ถ้ามีงบประมาณไม่เพียงพอจะใช้วิธีการประสานกระทรวงพาณิชย์รายงานผลการดำเนินการเพื่อให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้แทนชี้แจงในที่ประชุมเอเปคต่อไป จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า หากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลประกาศใช้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ ควรมีการวางแผนในการที่จะระเบียบระบบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเผยแพร่ความรู้ให้กับหน่วยงานราชการ และเอกชน การเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร และองค์ความรู้ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการประกาศใช้กฎหมายใหม่ เห็นควรเร่งหาทางสนับสนุนหรือสั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการเตรียมการดำเนินงานเชิงรุก ในการวางแผนการดำเนินงาน การพัฒนาตัวเองให้พร้อมที่จะยกระดับศักยภาพเพื่อรองรับงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในด้านรูปแบบการดำเนินการ งบประมาณ และบุคลากร ในส่วนการประชุมต่างประเทศ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหลักการว่า การประชุม

ต่างประเทศของผู้แทนคณะกรรมการด้านข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลทั่วโลก ซึ่งจัดขึ้นทุกปีประมาณเดือนกันยายน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติให้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมทุกปี โดยมอบหมายให้กรรมการจำนวนหนึ่งผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป พร้อมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าร่วมการประชุมและศึกษาค้นคว้า เพื่อเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ

เลขาธิการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการรองรับภารกิจด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาโดยตลอด เช่น การปรับโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรองรับงานที่เพิ่มขึ้น ซึ่งได้นำเสนอสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแล้ว ในส่วนการพัฒนาบุคลากรมีการสัมมนาความรู้ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่เจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ส่วนเรื่องการประชุม International Conference on Data Protection and Privacy Commissioners นั้น เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมา การประชุมดังกล่าวได้เลื่อนไปจัดในช่วงเดือนตุลาคม-เดือนพฤศจิกายนบ้าง ซึ่งอนุมัติงบประมาณไม่ทัน เป็นเหตุให้ไม่ได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

นายธีรชัย ผนคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มาจากฐานกฎหมายที่ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ยกร่างขึ้น หากในชั้นการพิจารณาของกรรมาธิการของสภา สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องพิสูจน์ความพร้อมของตัวเองด้วย เพราะปัจจุบันการดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนใหญ่มีลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังต้องการการฝึกฝนและพัฒนาอีกมาก ซึ่งอำนาจหน้าที่จะครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้งการวางระบบคอมพิวเตอร์ และระบบการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ใช่เพียงหน้าที่เป็นผู้ควบคุมวินิจัยการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ ดังนั้นคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องการชี้แจงต่อสภา เมื่อร่างกฎหมายผ่านการพิจารณา และเตรียมความพร้อมในการรองรับภารกิจดังกล่าวด้วย

นายพรชัย ด่านวิวัฒน์ (ผู้แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ) ให้ข้อสังเกตว่า การประชุมดังกล่าวมุ่งเน้นการใช้มาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักมาตรฐานสหภาพยุโรปเป็นหลัก ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ในส่วนกรณีการดำเนินการตราเครื่องหมาย Trust Marks นั้น ปัจจุบันได้มีการดำเนินการมีความคืบหน้าไปเพียงใด และได้มีการหารือ

ในส่วนของการร่วมกันพัฒนาระบบที่จะสร้าง Good Governance ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนหรือไม่อย่างไร

เลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ชี้แจงว่า ในการประชุมครั้งนี้ จะรายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในเรื่องการดำเนินงานด้าน Trust Marks โดย นายนคร เสรีรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นผู้เข้าร่วมประชุม

นายวิจักร วิเศษน้อย (ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค ในส่วนงบประมาณจะรับไปประสานกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศต่อไป ซึ่งการดำเนินงานในกรอบการประชุมเอเปค เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายส่วน ทั้งกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ ลักษณะทวิภาคี หากไม่มีกฎหมายธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศ จะเป็นข้อจำกัด และการทำบันทึกความเข้าใจระหว่างต่างประเทศก็ยังมีคดีปัญหามาตรา ๑๕๐ เป็นเหตุให้ไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ หรือขอรับเครื่องหมายบริการระบบ Trust Marks นั้น จะเป็นข้อจำกัดการดำเนินงานได้ ควรพิจารณาให้รอบคอบ

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ควรประสานความเข้าใจระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในวาระการ เรื่องโครงสร้างการจัดระเบียบข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน การพัฒนาระบบ Privacy Auditor ขึ้น ทำหน้าที่ดูแลด้านข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาความรู้ด้านการตรวจสอบผลกระทบของการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบวิชาชีพเหมือนกับผู้ตรวจบัญชีในประเทศไทย ป้องกันการให้ชาวต่างชาติมาเป็นผู้ตรวจสอบ ต้องมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้าอย่างน้อย ๓-๔ ปี และต้องมีเจ้าภาพดำเนินการอย่างชัดเจน

มติ ที่ประชุมรับทราบผลการประชุมคณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค ครั้งที่ ๑๕ และมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาการเตรียมความพร้อมการชี้แจงต่อสภาเมื่อกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลผ่านการพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และส่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณา ซึ่งกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาถึงความเห็น/ข้อสังเกตมายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งหมด ๖ ท่าน/หน่วยงาน คือ นายกิตติศักดิ์ ปรกติ นายทศพร ศิริสัมพันธ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปพบว่าความเห็นแบ่งเป็น ๓ ฝ่าย คือ ๑) เห็นควรจะใช้ร่างเดิมไปก่อน ๒) เห็นควรใช้ร่างฉบับ นายเชิรชัย ณ นคร แต่แก้ไขบางประเด็นเพิ่มเติม และ ๓) เห็นควรแก้ไขบางประเด็น และยืนยันตามร่างเดิม จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า เมื่อความเห็นแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และนำเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณาต่อไป

นายพรชัย ดำนวิวัฒน์ (ผู้แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ) ให้ข้อสังเกตว่า ในมาตรา ๑๖/๑ ไม่ควรกำหนดระยะเวลาเรื่องชั้นความลับ เพราะบางเรื่องเป็นความลับที่ไม่มีกำหนดเวลา จำเป็นต้องปิดไปตลอด เพราะในหลักการสามารถปรับลดชั้นความลับได้อยู่แล้ว ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถที่จะดำเนินการได้ ซึ่งหลักการสำคัญคือการที่แต่ละหน่วยงานมีชั้นความลับมากเกินไปจะเป็นภาระของหน่วยงานเอง หากมีการรู้ไหลของข้อมูลจะมีปัญหาตามมา ในหลักการมาตรา ๑๖/๑ นั้นพบว่าเป็นปัญหาไม่ควรที่จะบรรจุไว้

นายสรเสรี อัจจุตมานัส (ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ให้ข้อสังเกตว่า ส่วนต่างของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ คือ ๑) เรื่องการปรับองค์กรเป็นกรม ๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับ นายเชิรชัย ณ นคร จะมีการเพิ่มขึ้นตอนที่เป็วิธีปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการ

ทำงานจำนวนมาก หากกำหนดเป็นพระราชบัญญัติจะแก้ไขปรับปรุงยาก ควรปรับเป็นระดับกฎกระทรวง จะมีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่า

มติ ที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการ ร่วมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมอบหมายให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกิตติ ลิ้มชัยกิจ) นายกิตติศักดิ์ ปรกติ และนายทศพร ศิริสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคณะทำงาน นางวนิดา สักการโกศล ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ และนำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ รายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

นายขวัญชัย วดวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งอนุกรรมการประกอบด้วย นายกิตติศักดิ์ ปรกติ นายเชิธรชัย ณ นคร และผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ต่างจังหวัด เป็นเหตุให้กำหนดการประชุมจะต้องนัดหมายล่วงหน้า ซึ่งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อมูลในเรื่องการกำหนดเกณฑ์ และประสานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการดำเนินการจัดการประชุม คาดว่าภายในเดือนนี้จะสามารถจัดการประชุมได้ หากได้ผลประการใดจะนำเรียนในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมมีมติรับทราบรายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๕.๒ นายธีรชัย กอวรกุล แจ้งปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบกรณี นายธีรชัย กอวรกุล แจ้งปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีหนังสือสองฉบับถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ร้องเรียนและขอให้ตรวจสอบการมอบอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๓๓ฯ ว่าเป็นการมอบอำนาจที่มิชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการมอบอำนาจของบุคคลที่ทำหน้าที่กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้บุคคลที่ทำหน้าที่อนุกรรมการนำไปปฏิบัติ และการทำหน้าที่ของคณะอนุกรรมการที่มีการแอบอ้างอำนาจและกำหนดตนเองให้ทำหน้าที่ของกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแทน โดยทำการพิจารณาเรื่องร้องเรียนในลักษณะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท และใช้อำนาจโดยมิชอบ ซึ่งนายธีรชัย กอวรกุล เคยร้องเรียนแล้ว ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่ากรณีดังกล่าวเป็นการมอบหมายอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้ ไม่ใช่การมอบอำนาจตามหลักของกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างที่นายธีรชัย กอวรกุล เข้าใจ ซึ่งศาลปกครองเคยมีคำพิพากษาเป็นบรรทัดฐานแล้วว่า การดำเนินการของคณะอนุกรรมการแทนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ในส่วนกรณีที่กำลังกล่าวหาว่าคณะอนุกรรมการใช้อำนาจหน้าที่ในลักษณะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทนั้น เป็นความเข้าใจผิดของนายธีรชัย กอวรกุล เพราะคณะอนุกรรมการไม่ได้มีหน้าที่ในลักษณะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท แต่มีหน้าที่ให้ความเห็นและให้คำแนะนำต่อหน่วยงานให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อมีการร้องเรียนถึงความมิชอบของข้อมูลข่าวสาร คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๓๓ฯ จะเข้าตรวจสอบและแจ้งผลให้ผู้ร้องทราบ พร้อมให้คำแนะนำในการดำเนินการตามสิทธิต่อเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ได้มีอำนาจดำเนินการในฐานะคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทอย่างที่เข้าใจ ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และการมอบอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา หากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นชอบ ฝ่ายเลขานุการฯ จะได้แจ้งให้นายธีรชัย กอวรกุล ทราบต่อไป

มติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

๕.๓ การประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้มีการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครั้งต่อไป ในวันจันทร์ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๐๐ น.

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๑๕ น.

นางศิริกุล ปัญญาดีล
ผู้จดยางานการประชุม